

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 15C/182/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3812218564
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Schromová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2013:3812218564.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudkyňou JUDr. Jarmilou Schromovou v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova ul. č. 25, IČO: 35807598, zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., Bratislava, Gröslingova č. 4, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, v zastúpení Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy takto

rozhodol:

Návrh navrhovateľa v celom rozsahu **z a m i e t a**.

Odporcovi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa podaným návrhom voči odporcovi domáhal zaplatenia sumy 125,- eur z titulu majetkovej škody a sumy 520,01 eur z titulu nemajetkovej ujmy, ktorá mu mala vzniknúť nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Prievidza, pretože tento nerozhodol o jeho žiadosti o udelenie poverenia v exekučnom konaní EX 12070/2009 - povinná W. v zákonom stanovenej lehote. Uviedol, že napriek tomu, že prejednávaná vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu, súd o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie rozhodol až dňa 16.8.2010 rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, pričom konanie začalo dňa 7.11.2009. K rozhodnutiu súdu vo veci teda došlo po uplynutí zákonom stanovenej doby 15 dní. Uviedol, že v konaní vyvinul enormné úsilie, aby docielil vecný posun v exekučnom konaní, keď vo viacerých a právne porovnateľných stagnujúcich exekučných konaniach podával opakovane žiadosti o informáciu o stave konania, a to podaniami zo dňa 2.7.2009, zo dňa 23.9.2009, zo dňa 13.11.2009, zo dňa 25.2.2010, dňa 30.8.2010 spísal sťažnosť a podnet na preskúmanie zákonnosti postupu súdu - prietahy v konaní, rovnako dňa 23.11.2010 spísal a podal sťažnosť na prietahy v konaní, a to v nadväznosti na nesprávny procesný postup, pričom jasne a zreteľne vo vyjadrených skutkových a právnych argumentov, judikatúry a citovanej právnej doktríny žiadal, aby došlo k prijatiu a zabezpečeniu vykonania opatrení na odstránenie nedostatkov v podobe okamžitého vydania rozhodnutí o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Ďalej dňa 25.5.2011 opätovne spísal a podal sťažnosť na prietahy v konaní, pričom explicitne upozornil na fakt, že v dôsledku zbytočných prietahov vzniká a zväčšuje sa na jeho strane škoda spočívajúca v nemožnosti výkonu práva priznaného exekučným titulom, v oslabení vymožitelnosti pohľadávky, poklese bonity dlžníka a nebezpečenstve, že sa dlžník bude zbavovať svojho majetku. Postup exekučného súdu hodnotí ako nesprávny a v rozpore so zákonom, v predmetnom prípade neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prietahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o udelení poverenia na vykonanie exekúcie pristúpil až po veľmi dlhej dobe. Nečinnosť okresného súdu nie je ničím ospravedliteľná, pretože počas špecifikovaného obdobia nevykonával vo veci také úkony,

ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa navrhovateľ v predmetnej veci počas súdneho konania nachádza, čo je základným účelom práva zaručeného v článku 48 ods. 2 Ústavy SR. Navrhovateľ sa dozvedel o všetkých okolnostiach priebehu skutkového deja, ktorý vyústil do spôsobenej škody po doručení upovedomenia o začatí exekúcie. Majetková škoda teda predstavuje náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej. V tomto období na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov pomocou informačného systému vynaložil sumu 70,- eur, na udržanie a správu informačného systému 40,- eur, ďalej na administratívne spracovanie textov urgencií súdu, na publikačné výdaje spojené s urgenciami, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania vynaložil sumu 15,- eur. Celkom v období medzi podaním žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej vynaložil márne sumu 125,- eur. Ďalej navrhovateľ vo svojom návrhu uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a práva na prejednanie vecí v primeranom čase nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nesprávny úradný postup okresného súdu je takej intenzity, ktorá má za následok zbytočné prieťahy v konaní spojené so zásahom do výkonu majetkových práv navrhovateľa, pričom márnym plynutím času nastalo riziko zániku povinného, riziko zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným a riziko insolvencie povinného. Navrhovateľ mohol vďaka skorému rozhodnutiu exekučného súdu včas a efektívne a účinne uskutočniť rad iných krokov smerujúcich k zabezpečeniu vymožitelnosti pohľadávky s príslušenstvom, pretože by vedel, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola zamietnutá a preto bolo potrebné uskutočniť náhradu exekučného titulu. Na podporu nároku na náhradu nemajetkovej ujmy ďalej uviedol dôvody: neexistencia akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu, vyvolaný zásah do zákonných nárokov a základných práv žalobcu vyvolal u členov riadiacich orgánov spoločnosti navrhovateľa a majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti, ďalej bol spôsobený zánik ďalších plánovaných podnikateľských aktivít navrhovateľa, strata zisku z realizovaného obchodu vyvolala hospodársku stratu, nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy navrhovateľa a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Pri určovaní primeranej náhrady nemajetkovej ujmy vychádzal z doktríny prijatej ústavným súdom, podľa ktorej pokiaľ ide o zbytočné prieťahy v súdnom konaní, je spravodlivé, ak sa na každý rok poznačený prieťahmi vzťahuje satisfakcia vo výške 660,- eur, čo predstavuje alikvótnym pomerom sumu 55,- eur za každý začatý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu. V danej veci si uplatnil ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy sumu 520,01 eur. Pokiaľ v zmysle zákonného postupu písomne žiadal odporcu o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody, odporca na jeho žiadosť pozitívne nereagoval.

V návrhu navrhovateľ vzniesol námietku zaujatosti, súd preto predložil spis na rozhodnutie o námietke zaujatosti sudcov Okresného súdu Prievidza Krajskému súdu v Trenčíne. Uznesením KS Trenčín sp. zn. 6NcC/397/2012-12 zo dňa 2.11.2012 bolo rozhodnuté, že sudkyňa JUDr. Eva Kiššová je vylúčená z prejednávania a rozhodovania vecí vedenej pod sp. zn. 15C/182/2012 a ostatní tam uvedení sudcovia nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania uvedenej veci. Následne bola uvedená vec pridelená na rozhodovanie náhodným výberom sudkyňi JUDr. Jarmile Schromovej, o ktorej Krajský súd v Trenčíne predchádzajúcim citovaným uznesením rozhodol, že sudkyňa JUDr. Jarmila Schromová nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania vecí vedenej pod sp. zn. 15C/182/2012.

Odporca písomným vyjadrením z 14.5.2013 zaujal stanovisko k návrhu navrhovateľa. Poukázal na zmatečnosť podania - návrhu na začatie konania, pričom navrhovateľ prenáša celú dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno znáša sám. Je nepravdivé a klamlivé tvrdenie, že navrhovateľ nemá vedomosť o spisových značkách uvádzaných exekučných konaní, pretože v týchto konaniach bol účastníkom konania. Neoznačenie spisových značiek exekučných konaní bolo jedným z dôvodov, pre ktoré aj Ústavný súd SR odmietol sťažnosti navrhovateľa na porušenie jeho ústavných práv nečinnosťou exekučného súdu. Nie je zrejmé, či uplatňuje nárok z titulu nesprávneho úradného postupu z dôvodov prieťahov, z dôvodu rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia alebo z dôvodu nerozhodnutia v zákonom stanovenej lehote. Navrhovateľ uvádza kroky, ktoré podnikol na odstránenie prieťahov v konaní, formu žiadostí o informáciu o stave konania nie je možné považovať za riadny prostriedok, ktorý by viedol k zabráneniu tvrdených prieťahov. Všeobecný súd pritom v konaní

o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prieťahy v konaní súdu, pretože túto právomoc má iba predseda súdu alebo Ústavný súd SR. Ďalej odporca namietal, že dňa 23.4.2012 boli doručené odporcovi prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, v ktorých bola obsiahnutá aj žiadosť vo veci, ktorá je predmetom tohto konania. Návrh na súd pritom navrhovateľ podal už v septembri 2012, teda pred uplynutím 6-mesačnej lehoty v zmysle § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov /ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“/. Ide preto o predčasne uplatnený nárok na súde. Navrhovateľ pritom napriek opakovaným výzvam na doplnenie žiadosti tieto nedoplnil, neuviedol dátumy, kedy sa dozvedel o škode, nepriložil doklady preukazujúce vyčíslenú majetkovú škodu, neuviedol, či boli podávané sťažnosti predsedovi súdu na prieťahy, ústavné sťažnosti a nedoplnil doklady preukazujúce ohrozenie práv zánikom povinného, jeho insolvenčiou, stratou kontaktu s povinným a podobne. Odporca preto ako orgán príslušný na predbežné prerokovanie podaných žiadostí nepovažuje nárok navrhovateľa za predbežne prerokovaný.

Odporca ďalej v písomnom vyjadrení uvádza stanovisko k rozhodnutiu o poverení exekútora po 15-dňovej lehote. Podľa jeho názoru súdna prax už dávnejšie ukázala, že lehota na poverenie exekútora je výraznou prekážkou, aby mohli súdy objektívne posúdiť zákonnosť exekúcie, ak exekučným titulom je notárska zápisnica alebo rozhodcovský rozsudok. S poukazom na príslušné zákonné ustanovenia preto 15-dňová lehota na vydanie poverenia neplatí pri rozhodnutí rozhodcovského súdu ako exekučnom titule vo veciach, v ktorých bola žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podaná po 1.6.2011. I prípadné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty neznamená automaticky prieťahy v konaní. Zo skutkových okolností, ktoré sa týkajú rozhodovania o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie je zrejmé, že skúmanie vykonateľnosti rozhodcovských rozsudkov si vyžaduje osobitnú právnu úvahu najmä s ohľadom na to, že tieto sa týkajú právnych vzťahov podliehajúcich režimu spotrebiteľských zmlúv. Pokiaľ mal ďalej nesprávny úradný postup spočívať v zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, tento postup nemôže byť nesprávnym úradným postupom na účely zákona č. 514/2003 Z.z. a nemôže ísť ani o škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím okrem iného je nevyhnutné, aby nezákonnosť rozhodnutia bola konštatovaná príslušným orgánom, čo v danom prípade nebolo splnené. Z dikcie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že lehota 15 dní sa nevzťahuje na vydanie rozhodnutia v podobe zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia a táto sa týka len prípadu, keď súd poverí exekútora vykonaním exekúcie. Nie je možné logicky predpokladať, že by bol zámer zákonodarcu určiť 15 - dňovú lehodu na zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, keďže ide o zložitý proces posudzovania žiadosti o udelenie poverenia, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu. K tvrdenej existencii prieťahov v konaniach poukázal ďalej odporca na znenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 1.1.2013. Navrhovateľ v tejto súvislosti nepreukázal podanie sťažnosti na prieťahy, existenciu právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, právoplatného rozhodnutia ESLP, či právoplatného rozhodnutia ÚS SR, ktorými by bolo konštatované porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Otázku, či bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, je pritom kompetentný preskúmať len Ústavný súd SR. Odporca ďalej vzniesol námietku premlčania v súvislosti s nesprávnym úradným postupom, keď uviedol, že pri každom uplatnenom nároku, pri ktorom došlo k uplynutiu 15-dňovej lehoty od doručenia žiadosti o udelenie poverenia pred dňom 23.4.2009 /t.j. tri roky pred dňom kedy boli doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku/,vznáša námietku premlčania.

K otázke vyčíslenia škody ďalej odporca poukázal na to, že navrhovateľ nepreukázal existenciu škody a nároky, ktoré si uplatňuje, je možné považovať za hypotetické. Poukázal na to, že navrhovateľ vyčíslił uplatnenú škodu na základe paušalizácie reálnych vecných nákladov, spočívajúcich v administratívnych výdajoch funkčných výdajoch, mzdových výdajoch a výdajoch spojených so stratou času zamestnanca a to bez ohľadu na dĺžku trvania prieťahov. Podľa jeho názoru uvedenú paušalizáciu vecných nákladov nemožno považovať ani za zmenšenie majetku poškodeného, ani za ušlý majetkový prospech a preto nie je možné domáhať sa ich náhrady podľa zákona č. 514/2003 Z.z.. Odporca tiež poukázal na to, že navrhovateľ je spoločnosť zaoberajúca sa spotrebiteľskými úvermi a k svojej činnosti potrebuje a využíva informačný systém, ktorý poskytuje prehľad poskytnutých úverov. Akákoľvek výška nákladov prevádzkovania na správu informačného systému vznikala navrhovateľovi bez ohľadu na tvrdené prieťahy a jej uplatnenie odporca považuje za účelové. Uviedol, že skutočnú škodu je potrebné dokázať listinami/skutočnosťami, ktoré preukážu požadovaný nárok, v opačnom prípade by mohlo dochádzať k ľubovoľnému a subjektívnemu vyčísl'ovaniu škody zo stany navrhovateľa a preskúmanie nároku by

bolo znemožnené. K uplatnenej nemajetkovej ujme poukázal odporca na to, že vychádzať z paušálnej sumy 660,- eur je nesprávnou úvahou, pretože i Ústavný súd SR vychádza vždy z okolností jednotlivého prípadu, predovšetkým z významu sporu pre žalobcu. Nie je možné ďalej prihlíadať na tvrdené „frustrácie, úzkosti, neistoty a nedôvery“ členov riadiacich orgánov spoločnosti, pretože nároky uplatňuje právnická osoba a nie fyzické osoby, ktoré sa na činnosti právnickej osoby nejakým spôsobom zúčastňujú, pretože im priamo nevzniká žiadna škoda. Nie je možné opomenúť povahu a predmet konaní, v ktorých malo k nesprávnemu úradnému postupu dôjsť, a to i s poukazom na podnikateľskú činnosť navrhovateľa. Navrhovateľ a jeho praktiky sú vnímané verejnosťou negatívne, boli predmetom záujmu Európskej komisie /k uvedenému odporca pripojil k návrhu list Európskej komisie, Generálneho riaditeľstva pre spravodlivosť pod č. JUST/A3/RM/kb D /2010/1360/, súdy konštatovali porušenie práv spotrebiteľa a v konečnom dôsledku práve podnikateľská činnosť navrhovateľa podnietila zvýšenú potrebu ochrany práv spotrebiteľov na všetkých úrovniach štátnej moci. Navrhovateľ je vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky, zneužívajúc slabé finančné a právne vedomie nízkopríjmových osôb. Odporca preto považuje konanie navrhovateľa v rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ si uplatňuje nárok na náhradu škody voči štátu, keďže škoda mala vzniknúť práve pri spornej a negatívne vnímanej podnikateľskej činnosti, pričom aj súdna moc musí pozornejšie skúmať práve podania navrhovateľa, a to návrhy na vykonanie exekúcie, súdy musia obzvlášť opatrne zvažovať, či poverenie vydajú alebo nevydajú a podobne, s čím je spojená vyššia časová náročnosť vykonania procesného úkonu súdom. S poukazom na charakteristiku príčinnej súvislosti medzi existenciou nesprávneho úradného postupu a vznikom škody alebo nemajetkovej ujmy, odporca uviedol, že navrhovateľovi žiadna škoda postupom okresného súdu nevznikla. Z dôvodu nepreukázania splnenia základných zákonných podmienok pre priznanie náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., považuje odporca návrhy za neopodstatnené a žiada ich zamietnuť. Zároveň uplatnil aj nárok na náhradu trov konania.

Navrhovateľ pred vykonaním prvého pojednávania vo veci samej doručil súdu dňa 6.12.2013 návrh na zrušenie pojednávania spolu s návrhom na prerušenie konania. Návrh zdôvodnil tým, že podal na Ústavný súd Slovenskej republiky sťažnosť voči rozhodnutiu Krajského súdu v Trenčíne, ktorým bolo rozhodnuté, že sudcovia Okresného súdu Prievidza nie sú vylúčení z pojednávania a rozhodovania veci a dôsledkom tejto sťažnosti bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu vo veci nevyhlásenia sudcu povereného pojednávaním veci. O návrhu navrhovateľa na prerušenie konania súd rozhodol na pojednávaní dňa 12.12.2013, a to uznesením č.k. 15C/ 182/ 2012- 50 tak, že tento návrh v celom rozsahu zamietol. Súd preskúmal návrh navrhovateľa na prerušenie konania, pričom dospel k záveru, že návrh nie je dôvodný, a to z dôvodov uvedených v citovanom rozhodnutí.

Navrhovateľ sa na pojednávanie napriek riadne a včas doručenému predvolaniu nedostavil, svoju neúčast' neospravedlnil, a to napriek zaslanému oznámeniu zo strany súdu zo dňa 9.12.2013 prostredníctvom e mailu, že súd jeho žiadosť o zrušenie pojednávania neakceptuje a o návrhu na prerušenie konania rozhodne na pojednávaní. Nedostavil sa ani odporca, ktorý svoju neúčast' písomne ospravedlnil z dôvodu hospodárnosti konania. Súd preto vo veci konal v neprítomnosti účastníkov konania a vykonal dokazovanie oboznámením listín z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 15Er/2788/2009, oboznámením písomných vyjadrení účastníkov konania ako aj oboznámením obsahu ostatného spisového materiálu a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 15Er/2788/2009, EX/12070/2009 - oprávnený Pohotovosť, s.r.o., povinná Lucia Wohlandová, súd zistil, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola súdu doručená dňa 14.12.2009. Exekučným titulom na základe ktorého mala byť exekúcia vykonávaná bol Rozsudok rozhodcovského súdu. Súd dňa 18.2.2010 vyzval súdneho exekútora na predloženie úverovej zmluvy uzavretej s povinným pre posúdenie, či rozhodcovský rozsudok nezaväzuje na plnenie, ktoré je právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Výzva bola na vedomie zaslaná aj oprávnenému. Dňa 4.3.2010 súdny exekútor oznámil súdu, že po konzultácii s oprávneným sa rozhodol, že nebude predkladať súdu zmluvu o úvere, keďže ako listinný dôkaz bola preskúmaná rozhodcovským súdom. Následne tunajší súd uznesením č.k 15Er/2788/2009-11 zo dňa 26.3.2010 žiadosť o udelenie poverenia zamietol z dôvodu nepreskúmateľnosti exekučného titulu. Krajský súd v Trenčíne na základe odvolania oprávneného uznesenie súdu I. stupňa v celom rozsahu zrušil, a to z dôvodu, že oprávnený v rámci odvolacieho konania zmluvu o úvere a všeobecné podmienky súdu zaslaná, a to uznesením č.k. 19CoE/378/2010-32 zo dňa 25.11.2010. Následne tunajší súd uznesením č.k 15Er/2788/2009-39 zo dňa 11.3.2011 žiadosť o udelenie poverenia zamietol z dôvodu

neplatnej rozhodcovskej doložky a teda nezákonného rozhodcovského rozsudku. Uvedené uznesenie o zamietnutí žiadosti na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nadobudlo právoplatnosť 5.4.2011. Uznesením č.k. 15Er/2788/2009-42 zo dňa 2.5.2011 súd exekučné konanie zastavil, rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 11.6.2011.

Navrhovateľ si teda podaným návrhom uplatnil nárok na zaplatenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy z dôvodu nesprávneho úradného postupu tunajšieho súdu, ktorý spočíva v tom, že v uvedenej exekučnej veci súd rozhodol po uplynutí zákonom stanovenej doby.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d/ zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení do 31.12.2012, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a/ bod 1. Zákona č. 514/2003 Z.z., vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení platnom do 31.12.2012, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieskumy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení platnom od 31.12.2012 právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takýmto postupom spôsobená škoda.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Keďže v danom prípade vo vyššie uvedenej preskúmvanej exekučnej veci nedošlo k uplynutiu 15 dňovej lehoty od doručenia žiadosti o udelenie poverenia pred dňom 23.4.2009, súd sa vznesenou námietkou premlčania zo strany odporcu nezaoberal, keďže nebola vznesená pre preskúmvanú exekučnú vec, v ktorej žiadosť o udelenie poverenia bola súdu doručená až 14.12. 2009.

Po zhodnotení výsledkov vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa je nedôvodný. Podľa právnej úpravy platnej v čase tvrdeného nesprávneho úradného postupu súdu a vzniku škody sa za nesprávny úradný postup považuje porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieskumy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody pritom má len ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda. Vo všeobecnosti v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. musia byť pre naplnenie zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci splnené všeobecné podmienky, a to nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, vznik škody, príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Navrhovateľ v konaní nepreukázal splnenie ani jedného zo zákonných predpokladov zodpovednostného právneho vzťahu.

Navrhovateľ namietal nesprávny úradný postup exekučného súdu pri rozhodovaní o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, svoje nároky oprel o tvrdenie, že súdy rozhodli o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia po zákonnej lehote, pričom v dobe bezdôvodnej nečinnosti súdu mu vznikla škoda a nemajetková ujma.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného do 31.5.2010 súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného od 1.6.2010 do 31.5.2011 platila uvedená právna úprava s tým, že lehota na vydanie poverenia neplatila ak išlo o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ Exekučného poriadku. S účinnosťou od 1.6.2011 do citovaného ustanovenia bola zavedená len úprava ohľadom exekučných titulov podľa zákona č. 231/1999 Z.z. o štátnej pomoci v platnom znení. Novela Exekučného poriadku vykonaná zákonom č. 144/2010 Z.z. teda s účinnosťou od 1.6.2010 vypustila zákonnú 15-dňovú lehotu na vydanie poverenia súdnemu exekútorovi pokiaľ ide o exekučné tituly podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ Exekučného poriadku. V zmysle § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku platného do 31.5.2011 exekučným titulom sú i vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených. Podľa dôvodovej správy k tejto novele vyplýva, že účelom vypustenia zákonnej lehoty bola skutočnosť, že lehota bola výraznou prekážkou na to, aby súdy mohli objektívne posúdiť zákonnosť exekúcie pokiaľ išlo o notárske zápisnice a rozhodcovské rozsudky, zvlášť keď išlo o vymożenie plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy. Uvedená novela neobsahovala žiadne prechodné ustanovenia, preto vzhľadom na to, že išlo o novelu procesných ustanovení Exekučného poriadku, vzťahuje sa na všetky exekučné konania, v ktorých nebolo rozhodnuté o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie k tomuto dátumu. Následne novelou Exekučného poriadku č. 102/2011 Z.z. s účinnosťou od 1.6.2011 bol §41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku doplnený aj o exekučný titul - rozhodcovský rozsudok. Uvedená novela procesného charakteru neobsahovala žiadne prechodné ustanovenia, preto sa vzťahuje na všetky konania, v ktorých súd k 1.6.2011 nerozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

V zmysle uvedenej jednoznačnej právnej úpravy po 1.6.2011 neexistovala v exekučnom konaní žiadna zákonná lehota na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pokiaľ išlo o rozhodcovské rozsudky. Súd však zastáva názor, že i pred 1.6.2011 sa súdnou praxou rozhodcovské rozsudky považovali za exekučné tituly podľa § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku, zodpovedala tomu aj argumentácia odvolacích súdov a nakoniec i dôvodové správy k horeuvedeným zákonom, ktoré novelizovali Exekučný poriadok. Súd prisvedčuje správnosti argumentácie odporcu, že ak sa do zákonnej formulácie exekučného titulu vložili slová „rozhodnutí rozhodcovských súdov“, išlo len o explicitnejšie ujasnenie lítery zákona, aby sa predišlo mylným interpretáciám tohto ustanovenia. V tomto smere je argumentácia navrhovateľa spočívajúca v tom, že rozhodcovské rozsudky do 1.6.2011 nebolo možné považovať za exekučné tituly podľa § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku, a teda sa na ne nevzťahovalo vyňatie lehoty na vydanie poverenia, účelová. Navrhovateľ ani v exekučných konaniach nikdy nespochybňoval začlenenie rozhodcovského rozsudku pod citované ustanovenie Exekučného poriadku. Podľa názoru súdu vychádzajúc z výslovného znenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v ktoromkoľvek znení, prípadná 15-dňová lehota sa vzťahovala vždy len na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v prípade, ak súd nezistil rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu so zákonom. Následne sa osobitne upravuje situácia, keď súd takýto rozpor zistí a je povinný nie udeliť poverenie ale rozhodnúť o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Keby bol zámer zákonodarcu pod zákonnú 15 -dňovú lehotu vsunúť obe procesné situácie, nebola by osobitne upravovaná situácia pri zistení rozporu napríklad exekučného titulu so zákonom. Uvedené má i logické opodstatnenie, pretože pri skúmaní exekučného titulu ide o zložitejší proces posudzovania zákonnosti priznaného plnenia, a to i v rozhodcovskom rozsudku. Pokiaľ teda navrhovateľ považuje za nesprávny úradný postup nečinnosť Okresného súdu Prievidza v exekučných konaniach, v ktorých súd zamietol žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie po zákonnej 15 -dňovej lehote, je toto tvrdenie nepravdivé, pretože na zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia zákon lehotu neupravuje. Súd sa však v namietanom exekučnom konaní zaoberal primeranosťou lehoty, v ktorej o žiadosti o udelenie poverenia rozhodoval.

Pokiaľ ide o majetkovú škodu, ktorú navrhovateľ v tejto súvislosti uplatňuje a táto má predstavovať účelne vynaložené náklady spojené so správou a vymáhaním pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi dorúčením žiadosti o udelenie poverenia a rozhodnutia o nej, pričom malo ísť o náklady na správu prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca, na udržanie a správu informačného systému a na administratívne spracovanie textov urgencií, publikačné výdaje, poštovné a telekomunikačné a podobne, považuje súd aj tento druhý zodpovednostný prvok za neopodstatnený. Navrhovateľ si uplatňuje paušálne sumu 125,- eur ako hmotnú materiálnu škodu. Zároveň uplatňuje nemajetkovú ujmu v peniazoch z rovnakých dôvodov ako v konaniach, kde namietal oneskorené rozhodnutie súdu o zmene súdneho exekútora, pretože márnym uplynutím času boli reálne ohrozené legitímne očakávania navrhovateľa, že dôjde k vymoženiu pohľadávky, ďalej k vyvolaniu rizík, že dôjde k zániku povinného, k zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, k insolvencii povinného a najmä vďaka skorému rozhodnutiu exekučného súdu v zákonnej lehote mohol včas a účinne uskutočniť rad iných krokov smerujúcich k zabezpečeniu vymožitelnosti jeho pohľadávky a príslušenstva, pretože by vedel, že žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá a je potrebné uskutočniť náhradu exekučného titulu.

V tejto súvislosti súd udáva, že navrhovateľ v konaní nepreukázal nesprávny úradný postup súdu pri posudzovaní a rozhodovaní o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, nepreukázal existenciu škody alebo nemajetkovej ujmy, ktorá by bola v priamej príčinnej súvislosti s tvrdým nesprávnym úradným postupom. V zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súdu neplynula lehota na rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, pretože táto plynie len pri udelení poverenia. Pokiaľ medzi dorúčením žiadosti o udelenie poverenia a zamietnutím žiadosti o udelenie poverenia ubehla dlhšia doba (v uvedenej exekučnej veci do prvého rozhodnutia o zamietnutí žiadosti uplynuli necelé 4 mesiace), súd ju hodnotí ako primeranú a zodpovedajúcu zložitosti posúdenia exekučného titulu. Uvedená doba bola ovplyvnená najmä nespôluprácou oprávneného ako účastníka exekučného konania so súdom, pričom práve pre správanie navrhovateľa, v tom konaní oprávneného, došlo k zrušeniu prvostupňového rozhodnutia o zamietnutí žiadosti, keďže až v rámci odvolacieho konania predložil súdu úverovú zmluvu a všeobecné podmienky. Vo všeobecnosti súd udáva, že NS SR sa otázkou majetkovej ujmy, ktorá mala vzniknúť v dôsledku nesprávneho úradného postupu v exekučnom konaní zaoberal napríklad vo veci 3Cdo 134/2003, rozsudok z 27.11.2003. Okrem iného NS SR konštatoval, že charakter majetkovej ujmy má aj zníženie hodnoty pohľadávky veriteľa, ktoré nastalo v časovej a vecnej súvislosti so zmarením možnosti uspokojenia jeho pohľadávky v konaní o výkon rozhodnutia /v danej veci predajom dlžníkovej nehnuteľnosti/, ak k zmareniu predaja a poklesu hodnoty jeho pohľadávky došlo v dôsledku nesprávneho úradného postupu. V dôvodoch rozhodnutia NS SR uvádza, že reálna hodnota pohľadávky, ktorá bola veriteľovi priznaná vykonateľným súdnym rozhodnutím, nezávisí len od samotnej sumy, ale od celého súboru okolností vplývajúcich na možnosť uspokojiť vymáhanú pohľadávku, v neposlednom rade od solventnosti dlžníka a možnosti uspokojenia pohľadávky z jeho majetku. Inú hodnotu má súdom priznané plnenie, ktoré veriteľ môže vymôcť bez problémov od bonitného dlžníka a inú hodnotu, ak dlžník má nepatrný alebo žiadny majetok. V zmysle týchto tvrdení aj podľa názoru súdu v predmetných veciach vznik majetkovej ujmy prichádza do úvahy len vtedy, ak by oprávnený o zodpovedajúcu peňažnú čiastku prišiel pri nedodržaní predpísaného úradného postupu. Výšku majetkovej ujmy nemožno v žiadnom prípade stotožňovať s výškou pohľadávky, pre ktorú bol výkon rozhodnutia nariadený. Majetkovú ujmu spravidla nezakladá samotný nesprávny úradný postup, lebo škoda a zodpovednosť štátu za ňu je daná až vtedy, ak sa právo veriteľa proti dlžníkovi stalo nevykonateľným v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom a je pritom vylúčené, že by ho bolo možné uspokojiť inak.

V prejednávanej veci navrhovateľ ako oprávnený v exekučnom konaní navrhol vykonať exekúciu na podklade exekučného titulu, ktorým bol rozhodcovský rozsudok. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola súdu doručená dňa 14.12.2009. Súd dňa 18.2.2010 vyzval súdneho exekútora na predloženie úverovej zmluvy uzavretej s povinným pre posúdenie, či rozhodcovský rozsudok nezaväzuje na plnenie, ktoré je právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Výzva bola na vedomie zaslaná aj oprávnenému. Dňa 4.3.2010 súdny exekútor oznámil súdu, že po konzultácii s oprávneným sa rozhodol, že nebude predkladať súdu zmluvu o úvere, keďže ako listinný dôkaz bola preskúmaná rozhodcovským súdom. Následne tunajší súd uznesením č.k 15Er/2788/2009-11 zo dňa 26.3.2010 žiadosť o udelenie poverenia zamietol z dôvodu nepreskúmateľnosti exekučného titulu. Krajský súd v Trenčíne na základe odvolania oprávneného uznesenie súdu I. stupňa v celom rozsahu zrušil, a to z dôvodu, že oprávnený v rámci odvolacieho konania zmluvu o úvere a všeobecné

podmienky súdu zaslal, a to uznesením č.k. 19CoE/378/2010-32 zo dňa 25.11.2010. Následne tunajší súd uznesením č.k 15Er/2788/2009-39 zo dňa 11.3.2011 žiadosť o udelenie poverenia zamietol z dôvodu neplatnej rozhodcovskej doložky a teda nezákonného rozhodcovského rozsudku. Uvedené uznesenie o zamietnutí žiadosti na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nadobudlo právoplatnosť 5.4.2011. Uznesením č.k. 15Er/2788/2009-42 zo dňa 2.5.2011 súd exekučné konanie zastavil, rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 11.6.2011.

Vychádzajúc z týchto skutkových okolností nemožno v postupe súdu vidieť nesprávny úradný postup. Po doručení žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie súd nemohol vydať poverenie v zákonnej lehote 15 dní, pretože bolo potrebné zisťovať, či exekučný titul nie je v rozpore so zákonom. K tomuto nevyhnutne potreboval súd súčinnosť s oprávneným, resp. súdnym exekútorom, preto žiadal vyššie uvedenou výzvou predložiť úverovú zmluvu, na čo oprávnený nereagoval. Oprávnený teda neposkytol súdu základnú súčinnosť, a keďže súdny exekútor postupom podľa § 40 ods. 2 Exekučného poriadku nenavrhol zastavenie exekučného konania, súd musel žiadosť o udelenie poverenia zamietnuť, keď vychádzal len z obsahu rozhodcovského rozsudku a v odôvodnení svojho rozhodnutia podrobne uviedol v čom vidí vady exekučného titulu. Úverovú zmluvu oprávnený doložil až v rámci odvolacieho konania, súd však opätovne žiadosť o udelenie poverenia zamietol z dôvodu neplatnej rozhodcovskej doložky a teda nezákonného rozhodcovského rozsudku uznesením č.k 15Er/2788/2009-39 zo dňa 11.3.2011. K rozhodnutiu o žiadosti o udelenie poverenia teda došlo prvýkrát po necelých 4 mesiacoch, a to po tom, čo oprávnený neposkytol súdu súčinnosť. Nakoniec exekučné konanie bolo zastavené a k vymoženiu pohľadávky oprávneného by v danom konaní nikdy nedošlo. Navrhovateľ tiež v konaní ničím nepreukázal, že by prípadným oneskoreným rozhodnutím súdu mu súd spôsobil škodu z titulu vecných výdavkov a nákladov na správu pohľadávky, výdavkov na urgencie, publikačné výdaje, poštovné a podobne, pretože z exekučného spisu vôbec nevyplýva, že by oprávnený smerom k súdu do rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia vôbec konal, v spise sa nenachádza žiadna urgencia, žiadosť o informáciu o stave konania sa nachádza len jedna. Jeho tvrdenia o tom, že podával opakované žiadosti o informácie o stave konania, sťažnosti na prietahy v konaní sú nepravdivé, čo mal súd preukázané z úradného záznamu súdu z 9.12.2013, č.l.35 spisu. Z týchto dôvodov súd dospel k záveru, že v postupe súdu vzhľadom na navrhovateľom predkladaný exekučný titul v exekučnom konaní, zavinení zastavenia exekučného konania na strane navrhovateľa, v neposkytnutí súčinnosti exekučnému súdu, nemožno vidieť nesprávny úradný postup pre účely citovaného zákona. I keby dĺžka konania súdu o žiadosti o udelenie poverenia vykazovala znaky prietahov v konaní, navrhovateľ nepreukázal existenciu škody a nemajetkovej ujmy, ktorá mu v príčinnej súvislosti so skorším rozhodnutím o zamietnutí žiadosti vznikla. Jeho tvrdenia o majetkovej škode a nemajetkovej ujme, resp. strate možnosti zaobstarať si iný exekučný titul považuje súd len za účelové a ničím nepodložené tvrdenia.

Na základe uvedených skutočností súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa nebol podaný dôvodne a preto ho v celom rozsahu zamietol.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods.1 Občianskeho súdneho poriadku. Odporca mal v konaní plný úspech, preto mu vznikol nárok na náhradu trov konania a tento nárok si v konaní aj uplatnil. Súd mu však náhradu trov konania nepriznal z dôvodu, že v konaní mu žiadne trovy nevznikli, keďže ich vznik žiadnym spôsobom nepreukázal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Trenčíne prostredníctvom tunajšieho súdu vo dvoch vyhotoveniach. Odvolanie musí obsahovať označenie účastníkov konania, voči ktorému rozsudku smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, v čom odvolateľ vidí nesprávnosť rozhodnutia alebo postupu súdu, čoho sa odvolaním domáha, musí byť podpísané a datované. Odvolanie možno odôvodniť len z dôvodov podľa § 205 ods.2 O.s.p..